

AEBen liluraren menpe

DIEGO PALLÉS

George Floyden hilketaren berri izan nuenean, amorrutik oldarrak laster leku egin zion etsipenari: “Zoritxarrez, ez da ezer aldatuko”. Bada, usteak, erabat ustel. Eta horrela, konfinamenduaren azken hilabete honetan, AEBetako hedabideei Egunean Behin aplikazioari baino fidelagoa izan naitzaie. 2020ko urte distopiko honen gidoian, denboraldiak ezer berririk eskainiko ez zigula uste genuenok aho bete hortz utzi gaitu Atlantikoaz bestaldeko gertakari-segida sinesgaitzak.

Gertakari zatarrak. AEBetako boterea apaltzen ari diren krisi ekonomiko, sozial, politiko eta ekologikoak biziki areagotu ditu krisi epidemiologikoak. Hori gutxi balitz, ekuazioari beste indar suntsitzaile berri bat gehitu behar diogu: Trump hautatuz gorrotoan oinarritutako aldaketa nahi zuten horiek azkenean gorrotoa pilotzea eta ezer ez aldatzea baino ez dute lortu. XXI. mendeko erronketara egokitu ordez, eskuin muturreko politikek AEBetako arazo sistemiakoak izugarri areagotu dituzte. Gainera,

AEBek espektatibak sortzen dizkigute, baita gutxiespena ere, Mendebaldeko Europaren bertsio esajeratua balira bezala

Trumpek, Mendebaldeko boteretsuen onespina galduz, AEBen kapital moral inoiz baino gehiago higatu du. George Carlin umoregile zenaren hitzetan: “Amets amerikarra esaten diote lotan egon behar zarelako horrelakorik sinetsi ahal izateko”.

Gertakari ederrak. Hondartza pribatu, espetxe pribatu eta armada pribatueta-ko herrialde hartan, egungo Euskal Herrian pentsaezinak lirakeen erantzun erradikalen lekuko izan gara. Jendeak komisariak erre eta alokairu-grebak antolatu ditu, eta kontzientzia politikoa bi-

zirik dagoela erakutsi digute. Kritika olatua bezala zabaldu da herrialde osoan eta kontsentsu zahar ugari hautsi ditu nonahi, ustekabeen.

Zergatik sortzen digute horrenbeste lilura AEBetako gertakari politikoei mendebaldeko europarroi? Inperioa desegiten ikustearen zirrarra baino (oraindik horretatik urrun baikaude), AEBekiko menpekotasuna (kulturala, ekonomikoa, militarra) eta gehiegizko esposizioaren ondorioa izan daiteke. Finen, geure gizartea gehiago asaldatu du bertako hilketa arrazista batek Txinako kontzentrazio-esparru arrazistek baino. Alde batetik, hango borrokek eta arrakastek inspiratu egiten gaituzte, eta geurean lozorroan zeuden gatazkak suspertu eta indartu ere bai. Beste aldetik, bertako sistemaren dekadentziak nagusitasun moralaz puzten gaitu geure arazo sakonei ezikusiarrena egiten diegun bitartean. AEBek espektatibak sortzen dizkigute, baita gutxiespena ere, Mendebaldeko Europaren bertsio esajeratua balira bezala. ●

